

Sygn. akt IIIRC 6/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Golubiu-Dobrzyniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący **S.S.R. M. R.**

Protokolant st. sekr. sąd. Barbara Krzeszewska

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2017 roku w Golubiu - D.

sprawy z powództwa:

J. Ż.

przeciwko A. Ż.

o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego

1. Oddała powództwo.
2. Nie obciąża pozwanego J. Ż. kosztami sądowymi.

III RC 6/17

UZASADNIENIE

J. Ż. wniósł pozew o uchylenie alimentów świadczonych na rzecz jego żony A. Ż.. Podstawą roszczenia było ograniczenie zdolności powoda do podejmowania pracy spowodowane pogorszeniem się stanu zdrowia oraz niewielka wysokość zarobków w obecnym miejscu zatrudnienia powoda. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa z uwagi na niewielkie dochody i zły stan zdrowia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły związek małżeński w dniu 10 czerwca 1989 r. Z tego związku mają dwoje dorosłych dzieci, ponadto pozwana ma troje dorosłych dzieci z pierwszego małżeństwa. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 3 października 2007 r. w sprawie I.C 1529/07, została orzeczona separacja małżonków bez orzekania o winie. Stan ten trwa do dnia dzisiejszego. Z kolei wyrokiem z dnia 18 grudnia 2007 roku w sprawie III RC 153/07 Sąd Rejonowy w Golubiu – Dobrzyniu zasądził alimenty na rzecz powódki od jej męża w wysokości 150,- złotych miesięcznie. Zostały one następnie podwyższone do kwoty 200,- zł miesięcznie kolejnym wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 09 grudnia 2008 r. w sprawie III RC 182/08.

W tym okresie strony zamieszkiwały już osobno, przy czym wraz z powódką mieszkał ich syn w wieku lat 20, pracujący dorywczo. Powódka miała orzeczoną niepełnosprawność i z tego tytułu otrzymywała stały zasiłek z (...) u oraz zasiłki okresowe. Posiadała 1,10 ha ziemi, nie uprawiała go, siejąc tylko warzywa na własne potrzeby. Gospodarstwo o powierzchni 8 ha sprzedała dziewięć lat wcześniej, aby pokryć koszty naprawy budynku uszkodzonego przez wicher.

Pozwany pracował w (...) w Z., zarabiając około 900,-złoty miesięcznie netto. Innych dochodów nie posiadał. Za wyjątkiem wspólnych zabudowań (dom z oborą) nie był też właścicielem większego majątku. Nie miał na utrzymaniu

innych osób w szczególności małoletnich dzieci. Pozostawał w nieformalnym związku z partnerką, która pracowała w firmie (...), zarabiając około 1200,- złotych brutto.

(dowód – akta III RC 182/08 Sądu Rejonowego w Golubiu - Dobrzyniu)

Aktualnie powód **J. Ż.** (wiek 49 lat, bez zawodu, zamieszkały w miejscowości P., gmina Z.) jest zatrudniony w tym samym zakładzie (...) w Z. jako pracownik produkcyjny i osiąga wynagrodzenie w wysokości około 1.240,- złotych miesięcznie netto. Nie otrzymuje dodatkowych premii, nagród itp. w miejscu zatrudnienia. Nie ma innych dochodów, nie posiada także żadnego majątku. Pozostaje w związku z partnerką, która nie pracuje, otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w związku z opieką nad bratem. Powód nie ma dzieci na utrzymaniu.

Oboje zamieszkują w wiejskim domu, będącym własnością matki partnerki. Mieszkają tam łącznie cztery osoby. Opłacają połowę kosztów energii elektrycznej, tj. około 150,- złotych co dwa miesiące, wodę mają dopiero od niedawna, stąd nie znają jeszcze wysokości opłat. Podatek od nieruchomości wynosi ok. 50,- zł na jedną ratę (kwartalnie). Powód spłaca pożyczkę w ratach po 300,- zł miesięcznie. Koszt dojazdu do pracy skuterem na odległość około siedmiu kilometrów to ok. 120-150,- zł miesięcznie. Powód choruje na nadciśnienie tętnicze i podagrę, jest pod stałą opieką lekarską (wizyty przeciętnie raz w miesiącu). Na leki wydaje ok. 100 do 120,- zł miesięcznie. W tym roku ma przejść kolejną operację przepukliny, poprzednią miał dwa lata temu.

(dowód - zeznania powoda z dnia 10 maja 2017 r., zapis na kartach 25 do 26 akt,

- zaświadczenie na karcie 24 akt)

Pozwana **A. Ż.** (wiek 64 lata, z zawodu rolnik, zamieszkała w miejscowości C., gm. G.) nie pracuje, ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. Otrzymuje stały zasiłek w kwocie 434,- zł miesięcznie wypłacany przez (...) w G.-D. oraz alimenty od powoda. Nie kwalifikuje się do renty. Nie ma większego majątku. Po rozstaniu nie założyła nowej rodziny, mieszka sama w wiejskim domu. Opłaca podatek od nieruchomości w wysokości 67,- zł na kwartał, za energię elektryczną płaci ok. 100,- do 120,- zł miesięcznie, za wodę około 33,- zł miesięcznie. Za gaz w butli płaci 54,- zł, butla starcza maksymalnie na półtora miesiąca. Nie spłaca żadnych zadłużeń. Choruje na przepuklinę kręgosłupa, astmę oskrzelową, co miesiąc jeździ do lekarza. Na leki wydaje średnio od 140,- do 160,-zł miesięcznie. Dzieci nie pomagają jej, jak twierdzi – z uwagi na swoją ciężką sytuację.

(dowód - zeznania pozwanej na rozprawie w dniu 10 maja 2017 roku, zapis na karcie 26 akt,

- zaświadczenia i kopie rachunków na kartach 16 do 23 akt)

Ustalenia Sądu opierają się przede wszystkim na zeznaniach stron, które w ocenie opartej na doświadczeniu życiowym i logicznej analizie nie budzą istotnych wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem faktycznym.

Ponadto pomocnymi w uzupełnieniu ustaleń faktycznych były przedłożone przez strony zaświadczenia, jakkolwiek część z nich, w formie kopii nie ma formalnie waloru dokumentu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w niniejszej sprawie opiera się na przepisie art. 60 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio) a contario (to jest stosowanym jako przeciwieństwo ubiegania się o zasądzenie alimentów), w przypadku separacji stosowanym odpowiednio, na podstawie przepisu art. 61⁴ § 4 krio. Przepis ten reguluje zagadnienie obowiązku alimentacyjnego pomiędzy małżonkami pozostającymi w separacji w przypadku, gdy żadne z nich nie zostało uznane za wyłącznie winnego rozkładu pożycia małżeńskiego. Obowiązek taki powstaje w takim przypadku tylko wówczas, jeśli jedno z małżonków znajduje się w niedostatku.

Jest to wyjątek od zasady, iż osoba pełnoletnia winna utrzymywać się z własnej pracy lub innych źródeł dochodu, nie czerpiąc środków utrzymania od innych osób.

Pojęcie niedostatku zostało zdefiniowane w doktrynie - a pogląd ów zaakceptowało także orzecznictwo Sądów - nie tylko jako brak jakichkolwiek środków utrzymania, ale także jako niemożność zaspokojenia własnymi siłami (w oparciu o własne możliwości zarobkowe i majątkowe) swoich usprawiedliwionych potrzeb, w tym także pokrycia kosztów leczenia (patrz np. orzeczenia Sądu Najwyższego z 28 września 1958 roku w sprawie 2 CR 817/57 lub z dnia 19 maja 1975 r. w sprawie III CRN 55/75).

Ocena, czy przesłanka niedostatku występuje w rozważanym przypadku, jest kluczową dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, to jest przesądzenia, czy obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej nadal istnieje. Pomocna w tym przypadku jest także norma zawarta w art. 61⁴ § 3 krio, nakładająca na małżonków pozostających w separacji obowiązek wzajemnej pomocy, jeżeli wymagają tego względy słuszności.

Sednem sprawy jest tutaj porównanie sytuacji materialnej i bardziej ogólnie życiowej obojga małżonków. Istotne znaczenie ma tu znaczna różnica wieku pomiędzy stronami (pозwana jest starsza od powoda o 15 lat). O ile w chwili zawarcia małżeństwa (1989 rok) różnica ta mogła nie być nawet dostrzegalna, o tyle w chwili orzeczenia separacji (2007 rok), a zwłaszcza w czasie rozstrzygania niniejszej sprawy ma ona istotny wpływ na zdolności zarobkowe każdego z małżonków. Aktualnie A. Ż. jest osobą niepełnosprawną, której jedynymi źródłami środków utrzymania są zasiłek wypłacany przez organ pomocy społecznej oraz alimenty od powoda. Tymczasem J. Ż., mimo niekwestionowanych problemów zdrowotnych ma stabilne miejsce zatrudnienia i regularny dochód. Te okoliczności w ocenie Sądu bezspornie wskazują na niemożność zaspokojenia przez pozwaną własnymi siłami jej najbardziej choćby elementarnych usprawiedliwionych potrzeb, prowadząc nieuchronnie do konkluzji istnienia po stronie p. Ż. obiektywnej przesłanki niedostatku. W konsekwencji tej oceny należy stwierdzić jednoznacznie, iż w przedmiotowej sprawie znajdują zastosowanie powołane już wcześniej przepisy art. 60 § 1 krio (wprost) oraz art. 61⁴ § 3 krio, wymagające od powoda ponoszenia pewnego udziału w kosztach utrzymania jego małżonki, choćby już tylko przy zastosowaniu zasady słuszności.

Mając na uwadze te ustalenia Sąd stwierdził brak podstaw do uchylenia obowiązku alimentacyjnego p. J. Ż. w stosunku do p. A. Ż. i na podstawie powołanych przepisów oddalił powództwo w całości.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 102 Kodeksu postępowania cywilnego (kpc).

ZARZĄDZENIE

- 1) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć powodowi.
- 2) Przedłożyć z apelacją lub po 14 dniach od doręczenia.